

FLAMA DEL CANIGÓ - FOCS DE SANT JOAN 2017

Dossier de premsa

ÍNDEX

1.- Presentació. Pàg. 3-4

2.- Organitzadors Flama del Canigó: Tradicat, Òmnium Osona. Actes: Osona, Moianès, Cabrerès, Lluçanès, Ripollès, Vallès Oriental. Novetats d'enguany. Acte al Coll d'Ares. Imatge gràfica i dedicatòria. Postal Tradicat. Missatge Nacional. Material per organitzadors. Pàg. 4-8

3.- Distribució de la Flama i encesa dels Focs de Sant Joan. Algunes rebudes al territori. Pàg. 8-11

Adjuntem al correu electrònic el tríptic amb horaris, i la postal en jpg editats per Tradicat.

1.- Presentació

Web de Tradicat: www.tradicat.cat

Web nacional de la Flama del Canigó: www.flama.cat

La Flama encén fogueres arreu dels Països Catalans

Any rere any, la Flama del Canigó arriba a pobles i ciutats d'arreu del nostre territori mercès a la feina desinteressada de centenars de persones, entitats i plataformes que es preocupen d'escampar la Flama que baixa des del cim del Canigó la nit del 22 al 23 de juny.

Es tracta d'un projecte **plural, participatiu** i que mostra la força de la **societat civil** implicada: associacions culturals, centres excursionistes, entitats esportives, ajuntaments, colles de diables, ateneus, centres musicals, associacions de veïns, etc. Que esdevenen equips de foc encarregats de transportar i rebre la Flama, amb la que s'encendran les fogueres de Sant Joan.

La Flama del Canigó és la festa d'encesa dels **Focs de Sant Joan amb la Flama arribada del cim de la muntanya del Canigó**, una festa arrelada al llarg de tots els Països Catalans i amb un fort valor simbòlic i d'identitat nacional.

El foc de la Flama del Canigó resta al Museu de la Casa Pairal de Perpinyà durant tot l'any. El dia 22 de juny s'agafa aquesta flama i es puja fins al cim del Canigó. Aquí s'encén la llenya portada de diferents parts dels Països Catalans una setmana abans. Aquest és el foc que s'escamparà per tots els pobles i ciutats del país i que entrada la mitjanit encendrà milers de fogueres de Sant Joan.

La renovació de la tradició

Les tradicions es renoven i adapten a les noves realitats socials i culturals. Davant els nous reptes socials que ens afecten, les festes **populars i tradicionals** són una eina bàsica de **cohesió** i de construcció col·lectiva.

Per tot el què significa, des de Tradicat i Òmnium volem donar un nou impuls a la Festa de Sant Joan dotant de més eines la Flama del Canigó per arrelar-la al màxim de municipis i ciutats del país i reforçar-la com a referent nacional a nivell de Països Catalans.

Tradicat, Òmnium i Tradicions i Costums (TiC), que fan tasques de coordinació i suport a diferents equips de foc, treballen per assolir els següents objectius:

- Promoure Sant Joan com a Festa Nacional dels Països Catalans (actualment amb més de 200 ajuntaments que han aprovat mocions a favor). A les nostres comarques, tenim 17 ajuntaments adherits a Osona i 9 al Ripollès.
- Promoure la cultura popular i tradicional com a forma participativa i de cohesió social.
- Fer créixer els actes de rebuda de la flama a totes les comarques dels Països Catalans.
- Facilitar l'organització de l'arribada de la Flama mitjançant la nova web, materials per organitzadors, imatge unificada i una major projecció nacional.

2.- Qui organitza la Flama del Canigó a les nostres contrades?

Tradicat i Òmnium Cultural els dos eixos vertebradors d'Osona, Ripollès, Moianès, Lluçanès i Cabrerès. Coordinem el desenvolupament de la Flama del Canigó al Principat i oferim el suport organitzatiu a les desenes d'entitats, institucions i grups que organitzen l'arribada de la Flama als seus pobles i ciutats. Per fer-ho, ens coordinem amb les entitats que impulsen la Flama a la Catalunya del Nord.

ACTES:

Més de 50 anys trencant les fronteres entre els catalans del nord i els del Principat, arribant fins al País Valencià i les Illes. Treballant per la cohesió dels Països Catalans.

ACTE AL COLL D'ARES I ENCESA DE L'ESCULTURA-PEVETER FLAMA D'ARRELS, INAUGURADA L'ANY PASSAT PELS 50 ANYS, 23 DE JUNY:

L'arribada de la Flama del Canigó al Principat fa ja 51, es celebrarà amb el tradicional acte al Coll d'Ares, la flama es situarà a l'escultura-peveter dedicada als portadors de la flama al llarg d'aquests 50 anys, inaugurada l'any passat. L'escultura porta per títol Flama d'Arrels, i ha estat una obra encarregada als escultors osonencs Eulàlia Sellarès i Jesús Romero. Aquest any ha acabat la campanya de micromecenatge per finançar-la i s'han recollit més de 6.000 Euros, per això volem donar les gràcies a tots els mecenes.

El Coll d'Ares és la porta d'entrada dels catalans del nord cap al Principat, i d'aquí a la resta dels Països Catalans. Es tracta d'un acte de gran importància simbòlica i que cada any cobra més magnitud. S'organitza des de Tradicat, Òmnium Cultural, i els ajuntaments de Molló i Prats de Molló. Enguany els actes són semblants a l'any passat, mantenint la participació de les escoles de la Catalunya del Nord que estudien en català (enguany però només podem

comptar amb la presència de La Bressola), l'acte infantil amb Txiqui, i el dinar de germanor al mateix Coll d'Ares.

A les 12h: Trobada de centres educatius de la Catalunya del Nord i animació infantil a càrrec d'en Txiqui.

Intervencions de l'alumnat de les escoles nord-catalanes de La Bressola.

A les 13h: Danses tradicionals, cançons nord-catalanes i lectura de poemes.

A les 13.30h Dinar popular. Per a reserves del dinar cal omplir un formulari a www.tradicat.cat. Menú: fideuà, botifarra, gelat, pa, beguda (aigua, vi, gasosa), cafè i gotes. Preu: 13€

Menú infantil. Preu: 10€

Sobretaula, micro obert. Hi haurà instal·lat un tendal per a totes les activitats.

A les 14.45h. Ball del Contrapàs de Prats de Molló, i ballada de sardanes amb la Cobla Cervianenca.

A les 15.45h Arribada de la Flama del Canigó* amb els portadors de Catalunya Nord.

Encesa de l'escultura-peveter Flama d'Arrels.

Parlaments oficials.

Repartiment de la Flama a tots els equips de foc i particulars que ho desitgin per escampar-la arreu dels Països Catalans.

Ballada de la sardana simbòlica que supera la frontera imposada pels estats espanyol i francès des del Tractat dels Pirineus de 1659.

Himnes dels Països Catalans interpretats pels músics Ramon Redorta, Jordi Bancells, i Pep Sentmartí.

A les 17h Sortida de les caravanes per tal de repartir la Flama del Canigó arreu dels Països Catalans.

*Des de les 7 del matí hi haurà la Flama de l'equip d'Igualada per si algunes rutes han de marxar abans de les 5 de la tarda, la Flama de l'acte de Coll d'Ares és portada pels nord-catalans.

La postal de la Flama 2017, dedicada a un històric de la Flama del Canigó, el ja traspasat recentment president d'honor de Tradicat Xavier Valls i Mas.

El missatge nacional a càrrec de l'activista cultural Toni Ayala.

Aquest any, la postal commemorativa, està dedicada a Xavier Valls i Mas. Dissenyada pel manlleuenc Toni Donada, mostra elements de la Flama com el quinqué i el Canigó, o la senyera i el foc amb d'altres de manlleuencs com el monument a la Flama, i la pròpia foto del recentment traspasat

fotògraf manlleuenc que tant s'estimava la Flama i que era president d'honor de Tradicat.

L'acompanya aquest text encarregat a Toni Ayala, activista cultural de Tradicions i Costums que enguany ha més fa el missatge nacional:

Xavier Valls i Mas (1921-2017) un home bo, i si em permeteu fer un símil, diria que com l'olivera, d'arrels profundes, fusta dura, branques flexibles i fruit generós.

La convicció que només la cultura fa lliures als pobles, el va portar a treballar intensament en diferents àmbits d'aquesta a la seva ciutat de Manlleu i comarca d'Osona.

El seu gran amor, la seva esposa, els fills i els néts, en definitiva la família, però immediatament a tocar, la seva gran afició, la fotografia, per deixar constància de tot el que d'important va passar pel seu costat, actes cívics, culturals i tradicionals, especialment a la seva estimada ciutat de Manlleu.

De paraula suau, de diàleg raonat i convincent, organitzador d'infininitat d'aplects, el Matagalls era la nineta dels seus ulls. Ha editat diversos llibres, entre els que cal destacar: "Manlleu 110 anys de fotografia" i "La meua Història Fotogràfica".

Ha estat un pare, un prohóm i un ferm impulsor des de fa 50 anys del moviment dels Focs de Sant Joan i va estar un dels primers portadors de la Flama del Canigó.

Cofundador i membre actiu de Tradicat i Tradifoc, entitats que va liderar durant una colla d'anys.

Impulsor i ànima del Primer Congrés dels Focs de Sant Joan - Flama del Canigó el 1983 a la ciutat de Manlleu. Defensor de les fogueres amb tot el bagatge cultural que ens aporten.

Amb mèrits més que sobrants, va estar objecte de molts reconeixements. Destacar el que li va fer l'Ajuntament de Manlleu l'any 1993 i Òmnium Cultural l'any 2010.

Amic Valls seguirem el teu exemple perquè ningú gosi apagar-nos les fogueres.

Toni Ayala.

Tradicions i Costums - Òmnium Cultural.

El missatge nacional ha anat a càrrec del mateix Toni Ayala de Tradicions i Costums - Òmnium Cultural.

MISSATGE DE LA FLAMA 2017

Del Canigó són els fallaires, dones i homes que mereixen el nostre reconeixement, que puguen al cim del nostre Sinaí per omplir el sarró de l'esperit de resistència de Josep de la Trinxeria i per baixar-nos aquesta flama que encén les fogueres i ens il·lumina el cor. I alhora amb la col·laboració dels diferents equips de foc que es distribueixen per les diverses rutes que travessen el país portant la flama als carrers i places de pobles i ciutats, per

encendre les fogueres de la nit de la llibertat, en les quals cremarem tot allò que no serveix per a res, també les lleis que ens neguen el dret a ser i estar.

Quan la foguera sigui ben alta donarem les gràcies als iniciadors d'aquesta tradició, sense oblidar aquells que per raons diverses no ens poden acompanyar al voltant de la foguera mentre nosaltres, amb un gotet de malvasia i un tros de coca de Sant Joan, parlem, riem, estimem i planifiquem el futur, amb la il·lusió d'estrenar un estat nou i nostre. Fem nostres les paraules de Vicent Andrés Estelles: "Allò que val és la consciència de saber que no s'és res, si no s'és poble".

Incorporem a l'imaginari col·lectiu els límits territorials dels nostres parlars catalans, agermanem-nos aferrissadament en defensa de la nostra identitat, i tinguem una esperança "infinita", com deia Pere Quart, alegre, combativa i culta, en guanyar la batalla. No deixem que ningú s'atreveixi a apagar-nos les fogueres, aquestes fogueres que fan aflorar els sentiments més nobles dels nostres estimats Països Catalans.

Un record fraternal als amics provençals, que també encenen les fogueres amb la flama del Canigó tot recordant els lligams històrics i culturals de les nacions de Provença i Catalunya.

Lluitem amb força contra la complaença fins tenir la feina feta i ben endreçada. Recordem les paraules de la Muriel Casals: "Nosaltres som el somni". I, amb coratge, el convertirem en realitat.

Toni Ayala

Consolidem pobles i rutes:

Mantenim les rutes arreu, arribant a la totalitat de pobles del Ripollès, 38 nuclis de població d'Osona, 8 del Lluçanès, 10 del Moianès, i 3 del Vallès Oriental.

Caldria ressaltar a més, que la gran majoria d'aquests pobles encenen fogueres amb la Flama, i que la reben de mans de portadors nord-catalans.

Actes als pobles a les diferents rutes de Tradicat (en construcció):

www.tradicat.cat / www.flama.cat

Facilitant l'organització: material per a organitzadors

Els equips de foc i totes aquelles persones interessades poden sol·licitar materials sobre la Flama del Canigó, alguns dels quals de manera gratuïta i altres a un preu de cost reduït per tal que en molts casos serveixi a les entitats per autofinançar els actes. La finalitat d'aquests materials és facilitar l'organització de la rebuda de la Flama.

Tradicat:

Samarretes de Tradicat, material pedagògic per les escoles, adhesius, punts de llibre, postals, bandes pels cotxes, quinqués, torxes, tríptics, etc. A www.tradicat.cat o info@tradicat.cat

Òmnium Cultural:

Cartells, bandes pels cotxes, adhesius, punts de llibre, samarretes amb la imatge de la Flama, tríptic sobre la tradició de Sant Joan, torxes i quinqués s'han pogut demanar durant els últims mesos omplint un formulari al web www.flama.cat.

3.- Distribució de la Flama i encesa dels Focs de Sant Joan

La festa del foc de Sant Joan es divideix en diferents fases i acaba amb la revetlla de Sant Joan, però comença un cap de setmana abans.

- **Aplec del Canigó.** El cap de setmana previ a Sant Joan es realitza una pujada al cim del Canigó per portar els feixos de llenya vinguts d'arreu que serviran per encendre el dia 23 la foguera amb la Flama de l'any anterior i d'on sortirà el foc per guardar la Flama un any més. El **Refugi de Cortalets** és un dels espais de trobada per a accedir al Canigó.
- **Vetlla de la Flama al Canigó.** La nit del 22 al 23 de Juny es vetlla la Flama - que ha estat guardada tot l'any al Castellet de Perpinyà- al cim del Canigó. A partir de la mitjanit, comença a repartir-se la Flama entre les persones assistents i inicia les diferents rutes per a encendre els Focs de Sant Joan arreu dels Països Catalans.

Al **Coll d'Ares** surt, entre altres, la Flama que serà rebuda a Barcelona, al Parlament de Catalunya, i que viatjarà fins al Camp de Tarragona, Terres de l'Ebre i el País Valencià. També des del Coll d'Ares la Flama marxa cap a altres centres de repartiment que l'escamparan per la resta del territori de parla catalana.

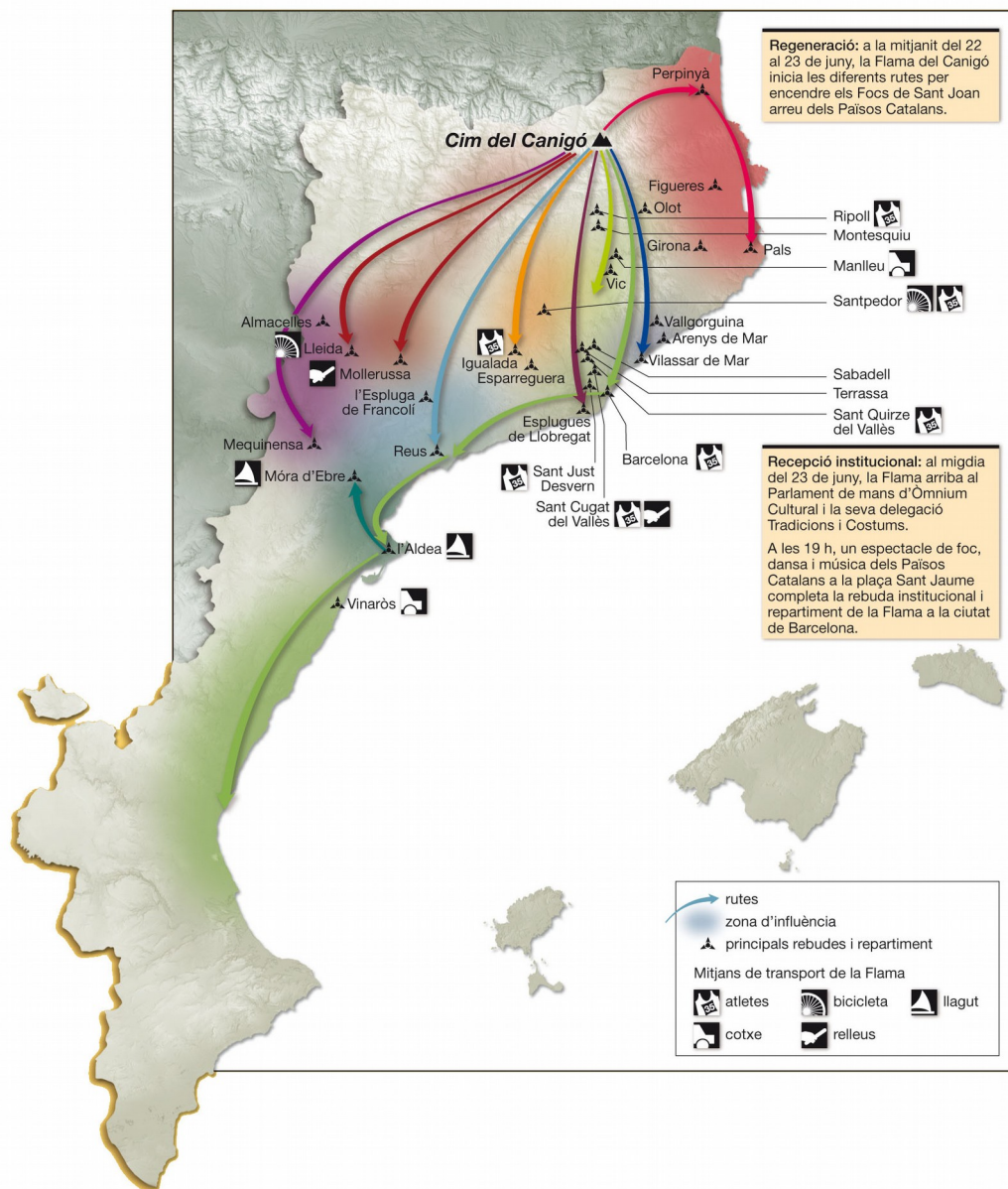
La nit del 22 al 23 de juny, es **regenera** la Flama al cim del Canigó encenent la foguera amb els feixos duts el cap de setmana anterior i guardant-ne el foc per a poder encendre els Focs de Sant Joan l'any vinent.

- **Transport i rebuda de la Flama del Canigó.** La flama del Canigó arriba als diferents pobles mitjançant torxes i quinqués i es mostra pels carrers amb l'objectiu de donar a conèixer que comença la Nit de Sant Joan.

Aquesta arribada es realitza de les més diverses maneres, ja sigui en cotxe, bicicleta, patins, a peu, corrent o fins i tot en llagut. Tot plegat, comporta que les entitats esportives tinguin una importància cabdal en l'arribada de la Flama del Canigó a les seves poblacions.

Existeixen un seguit de rutes principals així com poblacions que exerceixen de centres de repartiment. Al parlar de **rutes**, ens referim a aquells equips de foc que transporten la Flama des del Canigó (o d'altres indrets) a la seva població. Al parlar de **centres de repartiment**, ens referim a poblacions on d'altres poblacions properes s'acosten a recollir la Flama del Canigó.

La Flama del Canigó arriba a més de 400 municipis dels Països Catalans a través d'una vintena de rutes diferents.

Les poblacions organitzen la rebuda de la Flama del Canigó de molt diverses maneres però hi ha uns elements comuns que la identifiquen:

- **El Missatge.** Anualment, una personalitat elabora el missatge que es llegirà a les poblacions on arribi la Flama. La lectura del missatge, entès com a manifest, es realitza amb l'arribada de la Flama del Canigó.
- **La Flama.** Essència d'aquesta celebració, arriba a les poblacions en torxes o quinqués, i es disposa en gresols abans d'encendre les respectives fogueres. La Flama que arriba a les diferents poblacions s'apaga a l'acabar-se la revetlla.
- **La Foguera.** Arribada la Flama, la foguera esdevé l'espai de trobada entre el veïnat on celebrar el solstici. Recentment, degut a les tendències reglamentadores i homogeneïtzadores, la

celebració de fogueres per Sant Joan ha topat amb alguns impediments, però a les nostres comarques se'n continuen fent moltes i des de Tradicat encoratgem a seguir amb la tradició.

Recepció Institucional al Parlament de Catalunya

Cada 23 de juny la Flama del Canigó arriba al Parlament de Catalunya, on és rebuda pel seu president/a. Des del 1980, quan es va restablir el Parlament, que la Flama hi arriba de mans d'Òmnium Cultural i la seva delegació funcional Tradicions i Costums.

A més del president d'Òmnium Jordi Cuixart, altres persones representants de la Flama del Canigó seran rebudes per la presidenta del Parlament on es llegeix el missatge de la Flama.

4.-Algunes de les rebudes al territori

La Flama arriba a les seves destinacions de les formes més diverses: a mans d'atletes que la porten corrents, a través de ciclistes, pujant per un riu o amb cotxe. Els encarregats d'organitzar la rebuda són ajuntaments o entitats locals i comarcals de tot tipus.

TOTS ELS HORARIS DE REBUDA DE LA FLAMA DELS POBLES D'OSONA, EL RIPOLLÈS, MOIANÈS, CABRERÈS, LLUÇANÈS, VALLÈS ORIENTAL, ETC.
(Document adjunt. Tríptic).

PODEU CONSULTAR ELS ACTES DE REBUDA DE LA FLAMA A DIVERSES POBLACIONS A TRAVÉS DE www.flama.cat / www.tradicat.cat (En construcció).

Per a més informació:

President de Tradicat, Joan Serra: 609750911
info@tradicat.cat

Dossier redactat per Txevi Rovira. Membre de Tradicat.
info@tradicat.cat / Telf: 658629877